

Kirjoituksia lainanpäivänä 2014

Kirjoituksia lainanpäivänä 2014

Julkaisijat:
Kainuun Kirjailijat ry
Kajaanin kaupunginkirjasto

Kuvat:
Sirkka Lappalainen

Kajaanin Offsetpaino Oy, 2014

Kirjoittajat

Alhontaus Raija

Hakkarainen Jarmo

Hongisto Anja

Ikonen Esko

Juntunen Annikki

Kananen Mirja

Karjalainen Anneli

Kerttula Tarja

Kinnunen Tarja-Leena

Korhonen Kalle

Lappalainen Sirkka

Leskinen Marja

Mankinen Pentti

Nyyssönen Marjatta

Siivola Jouko

Syvävirta Eine

Stång Tuula

Virkkunen Pirjo

Nouskoon säveles korkealle
vaarojen ylle taivaalle!
Soikoon se sieltä
lintujen lailla
koko maailmalle!

(Pirjo Virkkunen)

Kainuun sävel

Sinun sinisiä järviäs
unohda en,
en Ärjää, en Paltaselkää,
en metsiäs vaarojen rinteillä
enkä aavoja selkosias.

Sinun kantelees ääni
aina on soinut
kaukana salomaillakin.
Kainuun säveltä ei edes halla
ole koskaan vaientaa voinut.

Sinun aikas on soida
nyt säveltä uutta
Kalevan kuuluilta mailta
ja kertoa pohjoisen kansasta,
joka ei pelkää tulevaisuutta.

On Kainuu kestänyt
sodat ja vainot,
miksi ei kestäis se
tuulta ja myrskyä? Miksi ei
muutosta maailman?

*Nouskoon säveles korkealle
vaarojen ylle taivaalle!
Soikoon se sieltä
lintujen lailla
koko maailmalle!*

Pirjo Virkkunen

Muistoja Kainuusta

Oli koti niin
pieni.
Tiettömän taipaleen
takaa.
Joka vieläkin
muistojaan
lapsilleen jakaa.

Oli suo
ja pellot pienet.
Tuli tutuksi halla.
Katovuosina pettujauhot
lisänä leipojalla.

Vaan siinäpä Kainuun
emäntä oiva
pani pöytään
pottukukkoa, muikkuja, kapakalaa.
Rypytti rönttöset
keitteli imellosvellit.

Pirtin lämmössä
kasvoivat lapset.
Vanheni mummot ja ukit.
Päreen valossa
tehtiin puhdetöitä.
Vain kuu ja tähdet
valaisi
pimeitä öitä.

Näin muistojen virrassa
taatot tarinoi.
Savuaa kasket.
Tervaveneet soutavat
suurta selkää.
Ja vaaralta
tuuli soi.

Raija Alhontaus

Kainuulainen maisema

Katson kainuulaista maisemaa savolaisen silmin: mäennyppylät ja kukkulat laajenevat vaaroiksi, Savon heleämmänsiniset järvet saavat tummemman sävyn pintaansa, kuuset ovat täällä kapoisimmat. Kevään tullen niiltä on lumen helpompi luiskahtaa maahan. Täällä näkee talvisin runsaasti tykkylumisia puita, eikä niitä voi ohittaa pysähtymättä hiihtoretkellä tai muuten vain metsässä liikkua. Talvi, vaikka se onkin totinen paikka pohjoisen asukkaalle, on odotettu vieras näillä leveyspiireillä nimenomaan lumen ansiosta, mikä mahdollistaa niin monet riemun hetket jokaiselle, jonka mieli haluaa hohtaville hangille nauttimaan varsinkin kevään kirkkaista päivistä raikkaanpuhtaassa ulkoilmassa.

Kainuussa luonto on kaikkialla lähellä. Täällä on tilaa hengittää. Elämänrytmi on ihmiselle sopivan tuntuinen. Tietenkin on niitä, joiden pitää huohottaen mennä hujeltaa eteenpäin, vaikkei mitään kiirettä olisikaan. Se vaan on sellainen elämäntyylillä joillakin, ettei ilman hoppua osaa olla. Niin tai näin, Kainuussa ehättää tehdä päivässä sen, mitä muuallakin – ja jälkeä syntyy.

Alkuun pääseminen tosin vie aikansa, mutta heti kun härkää on otettu sarvista kiinni, asia kuin asia hoituu. Periksi ei vähällä anneta vaan kantapäillä seistään vaikka kengät lintassa.

Kainuussa on väljyyttä, jollaista ei ruuhka-Suomesta löydy: laajat salomaat, selkoset, suot ja korpimetsät huokuvat alkuvoimaa hengen ravinnoksi luovuu-delle. Kainuulainen on kasvanut luonnon keskellä ja osaa antaa arvoa sille. Luonto heijastuu kaikkeen, se on olennainen osa tätä maakuntaa, jonka keskuspaikka Kajaani sijaitsee kahden järven välimaastossa.

Runoilija Eino Leino haltioitui kotiseutunsa kauneudesta niin, että ruisrääkän nariseva ääni yleni hänen korvissaan mainitsemisen arvoiseksi lauluksi. Kauniimman äänen omaavia lintuja täällä kyllä olisi löytynyt satakielestä lähtien, mutta Leinolle ruislintu kelpasi vallan hyvin laululinnuksi Nocturnen alkusäkeeseen.

Savosta lähteneenä en voi itsekään olla ihailematta Kainuun männikkömet-sien karua jylhyyttä, korprien ja soiden salamyhkäisyyttä, joista viimemainitut avautuivat entisaikojen sankareille loitsuun, mutta jotka nykyihminen kokee oudon etäisinä. Aina löytyy kuitenkin ihmisiä, joita ne kiehtovat.

Pirjo Virkkunen

Tuho

- Se on laitettava tutkittavaksi.
- Se haisee. Miten me saadaan se kuljetetuksi?
- Sidon puserosta pussin.

Piekana, Lapin lintu. Rakensit pesäsi Martikanvaaran louhikkoon? Edessäsi kallion pystysuora seinä, mäntyjen käppyräiset juuret lujin rystysin puristautuneena kivien ympärille, humisevien latvojen ylpeät kruunut, allasi jääkauden murskaama lohkarpelto. Huusit lumoavasti tuntureiden joikua: piää, piää, piää...karmaisevan ihanaa vapauden laulua.

Olit kaukaisten näkyjen lintu. Sinut ammuttiin pesääsi. Haulin lävistämä ruumiisi ennusti tulevaa: kuolemaa vaaralle, josta poikastesi oli määrä lähteä korkeaan lentoon.

Tuijotan näyttöä järkyttyneenä. Klikkaan neljäntoista sekunnin videon näkyviin yhä uudelleen ja uudelleen. En usko näkemääni, enkä usko kuulemaani. Kone on tehnyt tehtävänsä. Ikiaikainen metsä on kaadettu. Siellä täällä huojahtelee pieni kuusentaimi kuin eksyksissä, lapsi ilman äitiä. Ei ole enää metsää eikä metsän varjoa. Auki revitty maailma itkee ruudulla. Paluuta ei enää ole.

Jäljelle jää vain muistojen porraspuu. Siltä näkee kauaksi, mutta ei enää tarkasti.

Tuula Stång

Uhka

Kuuluisaksi kiiteltiin
mahtavaksi mainittiin
rohkeaksi reviteltiin
uudella tavalla sampoa taottiin

mielissä Kainuun kukoistus
sen asukkaitten menestys.
Tavoite asetettiin korkealle
saattaa maan aarteita maailmalle.

Unelmat suuret ja rautainen tahto
antoivat huipulle nousta
kunnes pohja petti ja murtui pato
vähään aikaan ei luonto kestänyt moista.

Matkailuvalttimme – puhtoinen luonto
sai kilpeensä synkeän tahrان.
'ei se vaaraa terveydelle tuota'
näin luvataan, mutta onko se varmaa.

Luonnonvoimat – ihmisen järki
ei vastakkain vaan rinnakkain.
Silloin Talvivaara on kehityksen kärki
ja allasvuoto kaukainen muisto vain.

Anneli Karjalainen

Heppa

Heppa, mikä hartaus ympärillä,
kun pihallamme aina leijailit,
sulle tuomisia usein siskosilta,
pystypäin kun ilmaan hyppelit.

Ihmeellinen oli Heppa sinun tiesi
tulit Kainuun synkkään korpehen,
jäi kauas tuttu isäntä ja kotiliesi.
Täällä kuulit petäjäisen kuiskehen.

Uusi isäntäsi heli, hoiti lempeästi
kun olit vakaa, varma reipasotteinen,
heinät, halot kulki kotiin keveästi
siinä olit kyllä, suuri kullanarvoinen.

Harjas hulmahteli rusohuntuin
nostit säären, valkotupsu paistoi,
silmistäsi näin, joskus mieli murtui
rinnemaan tunsit ja kotikaipuun.

Ratsuna sain olla harteillasi,
räiskyvä, riemullinen ilo soi
minut tunsit äänestä jo kuullessasi
se monet muistot mieleheni toi.

Muistan aikaa kauan kadonnutta,
sisältäni kiitos yhä pulppuaa.
On ikävä sitä onnea ja rikkauttta
vielä nytkin rintahani tulvahtaa.

Annikki Juntunen

Täöshoetolassa

Kaohheeta hässäkkätä oli se päevä, ku jouvun kuskoommaan oamukonneella tulleita vettyneitä lumiukkoja rantapuistoon. Olivat lähtennä etelän talavee pakkoon - toestakymmentä parraassa iässä olovoo ukkoo. Minä sittä niitä vastaan.

Oli se kans melekonen kaos ja pervormanssi siellä lentoasemalla: peät pitkin lattijoeta, käet kasassa, nokista ei tietookkaa. Minä alan iskee niitä pae-kolleen sillä perioatteella, jotta kuhan kaekille ies peä löytysi. Ja löytyhän tuo onneksi. Käettii meni tasan, ei jeännä ylimeäräsiä, eikä kukkaa jeäny iliman. Loput hilipetöörät iskin muutaman ukon salakkuun. Oattelin, jotta jakkaapahan siellä jokivarressa ne nokat ja silimät ja mitä pienempiä irto-osia vielä liennöö jälellä.

Kummasti ne ukot alako siellä puistossa tokkeentummaan. Ei tarvinna muutamilta ennee monenakkaa oamuna kaenalosta kylmyyttä mitata, niin oli mennynnä lukemat mukavasti alaspäen. Alakovat jotkut jo hoastella paekallisten asukkaattennii kans sillä omalla murteellaan. Melekkein aenoo hoetotoemenpie niihin vilikkaempien kohalla olihii ennee iltaleäkkeihin otto. Sen minä valavon tarkasti, jotta ei peäsisi kukkaa syyttämään huonosta hoejosta. Joesta kaohasin vettä ja ukot silipasi leäkkesä mukisemata.

Van pakko se on sannoo, että yhen ukon kans oli alussa melekosia vaekkeuksia. Se ei meinannu raohottua millään. Sano olovan ikävä. Minä kysyn, että ketä tahi mitä. Ei sanonna itekkää tietäväsä. Minä koetin antoo sille parraan paekan, siitä Eino Leinon patsaan juuresta. Sanon, jotta kato tuonne joelle ja oo hilijoo, tahi mullahhii tulloo kohta ikävä.

Oli hyvä, ku keksin ruveta kyselemmään, että mitä se on niin ku harrastanna ennen tänne tulloosa. Se kerto olovasa kielimiehiä. Sillo mulla lanttu leikkasi. Sanon: - Nyt alat keäntee nuihin ohikulukovien alakutekstiä lumiukkoen kielelle. Siitäkös se innostu. Nyt se lumiukontaa toesten puhheita vertaelovan keänösperiaatteen mukkaan eli kaekki puhheet kesäksi ja talaveksi keännettynä.

Oattelin minä annoo Vinnaerilta korvauksia siitä ukkojen rahtuusta. Eivät ottanneet Vinnaerin taksiin, ku kuulemma sitä pelekäsivät, että ukkoista vetä valluu ja aotot ruostuu.

Muutamat ukot on kinunneet jo pilettä, jotta lähtisivät takasi etellään, ku kuulluu sinnehii jo talavi tulleen. Menkööt. Van tuosta kaekista vaekeim-masta ukosta en raskisi ennee luopuakkaa. Se puhelloo niin mukavia. Jos en ite kerkiä kuuntelemaan, sanon, jotta puhu sille Einolle. Kyllä se kivipeä jak-saa lumipeän juttuja kuunnella.

Tuula Stång

Kainuuseen korprien keskelle
kylä on rakentunut.
On koulu ja tarhakin lapsille
väki tehtaalla uurastanut.

(Anneli Karjalainen)

Vuolijokiviisu

*sanat Anneli Karjalainen,
säv. Paavo Makkonen*

Kainuuseen korprien keskelle
kylä on rakentunut.

On koulu ja tarhakin lapsille
väki tehtaalla uurastanut.

Kaiken takana ahkeruus; luottamus
parempaan huomiseen.

Vuolijoen laajoilla niityillä
vilja on lainehtinut.

Marjaherkut soilla ja kankailla
meidän leipäämme leventänyt.

Kaiken takana ahkeruus; luottamus
parempaan huomiseen.

Kesällä meitä on ruokkinut
Oulujärven kalaisat veet,
myös Ryynänen iloa tuottanut
pilkkiin ahvenet tarrautuneet.

Kaiken takana ahkeruus; luottamus
parempaan huomiseen.

Hyvinvointia lisäävät harrasteet
laulu raikaa ja näytellään,
on käsityötaidoissa perinteet,
myös tauluja maalataan.

Kaiken takana ahkeruus; luot-
tamus

parempaan huomiseen.

Työtä tehden ja uskoen unel-
miin

sekä Vuolijoen vahvuuksiin.

Anneli Karjalainen

Synnyinseutu, sulle sydämeni laulu soi

Kun Vaalaan Oulujärven rannalle käännyn,
se silloinen kotikyläni Vaalan Veneheitto.
Nyt Kajaanissa asuessani miltei näännyn,
vaikka sängyssäni veneheittonen peitto.

Onhan Vaala rannalla Oulujärven suuren,
komeat ovat maisemat ja ne hiekkarannat
sekä vanhoja ovat asukkaiden sukujuuret.
Mutta kerron lisää jos kirjoittaa annat.

Onhan Veneheitto Vaalasta Kestilään päin,
kylä suuri, sekä maanviljelyksen tuotanto:
elikkä jos kertoisin erilailla, vaikkapa näin:
karjanhoidosta kyläläisille tulee se elanto.

Onhan lähellä ihan Veneheiton ulottuvilla
Pelson vankila, hyvästä eksyneitten kehto.
Rikokset, kolttoset tehty muilla maisemilla,
rangaistusten pituuksien eri suuri kesto.

Myöskin Veneheitossa se kuuluisa helvetti:
Pohjan pajan kupeella kapea lampi vetinen.
Takoi seppä kirveen ”sudeksi” joka hävetti:
viskasi lampeen tokaisten: mene helvettiin!

Mutta nyt elämme päivässä ihanassa tässä
aurinkoisessa, kuin Vaalan Veneheitossa
ja onhan paha ja hyvää, kaikkea elämässä,
parhaat hetket kuitenkin kahvinkeitossa.

Pentti Mankinen

Kun aurinko laskee länteen

Etsin reppuni verannan naulasta. Itikkavoide, siimaa, puukko, kahvinkeittovälineet. Vesi herauttaa kielelle raottaessani kultamokan foliopussia. Allakka lupasi, että kala liikkuu ja käy kohtalaisesti pyydykseen. Vihreänkirjawa maastoasu päälle ja onki navetan senustalta. Käteen tarttuu punamultaa.

Vetinen polku painahtelee saappaan alla. Hernepuron ääntä ei juuri erota heinäkuussa, kuitenkin pysähdyn rummun kohdalla ja annan katseeni kiertää vesakossa. Hirvi on laskenut papanansa mättään painaumaan. Puron jälkeen käännyin vasemmalle. Siltapuut ovat lahonneet, joten teen pitkän harppauksen päästäkseni ojan yli pellolle. Turvetta ja suoheinää, pienen karjan talvieines. Viikate on taipunut monet kerrat mättään kohdalla kiitokseksi rintamalta palanneelle.

Joistakin hirsistä ja kattopäreistä tunnistan ladon paikan ja otan siitä suunnan enemmän itään, mistä polun pohja löytyy helposti. Mitenkähän kauan menee aikaa, että kaikki elonmerkit häviävät maastosta! Kuuset varistavat neulasiaan vuosittain, oksat kasvavat taipuneiden tilalle, aluskasvillisuus rehevöityy.

Tielle päästyäni nopeutan kulkuani. Joskus ajoimme autolla tälle suoralle lyhentääksemme kävelymatkaa. Hiekka ratisee mukavasti. Särkelän vihertävä seinä näkyy jo tien mutkassa ja sen jälkeen on Tienpään mökki, jossa miellyttää muhkurainen ruohopiha ja sisäänkäynti suoraa maarajasta.

- Krrr, krrrr

Närhi mokoma säikäytti taas rääkäisyllään ylimääräiseen hypähdykseen.

Talojen välistä löydän rantaan menevän polun. Sääsket etsivät hikistä ihonani. Annan niiden juhlia öljytyllä pinnallani taiteillessani pitkospuilla kosteikon yli. Pitkoset tuovat mieleen Lapin kairat. Olen kerran vaeltanut siellä sekä lapsena myös aistinut niiden happamuuden ja kitukasvuisuuden käydessäni atimoissa Sodankylän Lismanaavalla. Miksikähän rintamamiestilat osoitettiin soiden reunoilta, tiettömien taipalaiden takaa ja pantiin nuoruutensa vapautemme puolesta menettäneet raivaamaan elanto perheelleen kovimman kautta. Näin kuitenkin vahvistuivat kyläyhteisöt, kouluja tarvittiin tuhatyhdeksänsataaviisikymmentäluvulla ja niitä on noussut kolme myös mökkitiemme varteen, reilun kahdenkymmenen kilometrin matkalle, eli yhtä monta koulua kuin oli kylääkin. Tänään ne toimivat pieninä keskuksina Kainuun eteläisten kylien asukkailla, elleivät ole yksityiskäytössä.

Matkaa on vielä puolisen kilometriä, mutta järvi on näkynyt jo jonkin

aikaa. Suunnistaessani tänne ensimmäistä kertaa Eskon kanssa seitsemänkymmentäluvulla, tässä kasvoi synkkä metsä. Nyt maisema on avaran oloinen, ei kuitenkaan niin, että voisi itikat loitontaa.

Rannalla kierräytän katseeni Särkijärven ympäri. Idässä katse ei aivan tavoita vastarantaa. Pieni kala tekee renkaan veteen. Kahlaan kivellet kaislojen tuntumaan, laitan purkista madon koukkuun ja heitän siiman veteen. Käännän osittain paisteelle selkäni ja katson kohon värähtelyä auringon kilottamalla veden pinnalla. Tässä on hyvä olla. Ja kun aurinko laskee länteen, tiedän, että ilta on saapunut.

Mirja Kananen

Kesäyö vanhalla koululla

Vuoteeni on kova,
on kylmä.
Katselen tahraista tapettia,
se on osittain revitty rikki.

Alakerran luokkahuoneesta nousee
dammarin ja tärpätin tuoksu.
Telineillä lepäävät kurssilaisten
keskeneräiset maalaukset.

Verhottoman ikkunan takana
seisovan männyn oksat
hipovat lasipintaa.
Aurinko on jo kiivennyt latvan tasolle.

Seinän takaa kuuluu
vaimeaa puhetta.
Jossain lyö kello kumeasti kerran,
kaksi, kolme.
Uni ei tule vieläkään.

Eine Syvävirta

Tuukka

Tuukka oli lapsuuteni armahainen
veitikka vetojuhta reipas, soma,
harja, kuni puhdas kulta oli vainen,
mikä lahja yhteinen kaikkien oma.

Joskus se pyyhälsi kovaan laukkaan
vilkuillen, onko vierellä kulkijaa,
oliko joskus vitsa osunut raukkaan
nuoruus taisi olla kovin ankaraa.

Talon uskottu, sitkeä kuuliainen
veti puut heinät, kynti kotipellon
sen harjas hulmusi punertavainen
jopa juoksusta tunki aisakellon.

Näki sodan kauhut, kun kuulat vinkui
jylinä, pauke kiirehti pakenemaan,
tulena taivas, luodit räiskyen kirkui
Tuukka uupui, matkasta kokonaan.

Lumihangessa juoksutti pakoon
turvaan vainolaisen luodeilta vei
matkamme kulki outoon taloon
vainolaisen vangiksi sorruttu ei.

Pohjanmaan rannikon lakeuksille
uuden isännän ja kodin kaukaa sait
jäi suru, ikävä tänne kotiväelle
muistot rakkaat, kauniit onnekkaat.

Annikki Juntunen

Kotikylä

Sotkamossa on jotakin taianomaista, on ollut jo siitä asti kun muinainen sotkalinu saapui alueelle keväällä juuri jäiden sulamisen jälkeen. Karjalaiset laukku-kauppiaat eksyivät pitäjän sokkeloisille vesireiteille ja totesivat että ah, sotkumas ollah. Tunnelmaa jatkaa kirjailija Veikko Huovisen kertomus Sotkamon luomisesta. Tarinaperinteeseen kuuluu sekin, miten aikoinaan Vuokatilla asunut Hiisi yritti hiljentää kirkonkelloja isoja kivilohkareita heittelemällä ja kun ei onnistunut yrityksessään, muutti väkensä kanssa Hiidenporttiin. Hiiden tytär kuitenkin jäi asumaan Vuokatin vaaroille, kampaamaan hiuksiaan ja peilailemaan kuvaansa syvän lammen vedenpinnasta. Liekö Eino Leinonkin lumonnut.

Tällaisessa pitäjässä ei voi asua tavanomaisia ihmisiä. Joku oivallus on kai verruttanut hiihtoputken Vuokatin maastoon luikertelemaan. Joskus pitäjällä suunnittelivat räjäyttävänsä Vuokatin vaaran uumeniin isot luolat ja täyttävänsä ne erilaisilla tempuradoilla tai muulla tekniikalla. Luolista ei ole kuulunut mitään tai sitten ne on kaivettu salaa, malmiaarteet kätkeyty ja suaukot sinetöity. Kaikenlaiset viritykset kiertelevät Vuokatin vaaroja ja houkuttelevat matkailijoita kesät talvet. Majoituspaikkoja on valittavana jo kokonaisen kaupungin tarpeisiin. On kuumaa allasta ja saunaa, kylmää lunta ja jäätä tarpeen mukaan. Voi hiihtää sisällä ja ulkona, lasketella ja lautailla.

Pesäpallo on sotkamolaisille paljon muutakin kuin pallo, johon yritetään osua mailalla ja juosta kunnareita silloin kun pallo kiittää Sapsojärven rantamien pöheikköön. Pesäpallo on elämäntapa ja identiteetti. Kansa olisi varmaan harmissaan kaduilla, jos Jymy joskus häviäisi mestaruuden. Onneksi syksyisin pesäpalloilijat ovat päätyneet Sapsojärven vilvoittaviin aaltoihiin. Pitäjäruoja on keitetty räpylä ja onko räpylä jo äitiyspakkauksissakin? Mitähän Englannissa olisi tuumattu, jos sotkamolainen versio olisi hoviin putkahtanut.

Vaeltavalle matkailijalle on Sotkamossa tarjolla vaarallisia maisemia, merkittviä polkuja ja umpiperiä. Maailma seurasi viime kesänä suunnistusta Tipaksen korvessa, tietävästi metsä ei kuitenkaan lumonnut ketään niin, että suunnistaja olisi jäänyt pysyvästi korven kiroihin. Vanhat kinttupolut ovat kasvassa umpeen, vesireitit unohtumassa, kadonnut on myös aikaisemmin Sotkamoon ja Vuokattiin asti ulottunut rautatie. Nyt huristetaan autoilla koko pitäjän alueella.

Sotkamossa on turvallista olla kaikilla keleillä. Siniset vaarat ja vesistöt kuisivat; kaiken hälinän ja melun seassa täällä voi vielä kuulla hiljaisuuden.

Anja Hongisto

Aurinkokello

Sotkamon siintävien vaarojen yllä
aurinko
Metsän suojassa alkusyksyn kypsyttämät marjat
veden loiske ja Hiukan hietikot.

Kylän laidalla järven rannalla elämän kehto
Terveystalo
- talo valmiina vastaanottamaan tulijan.
”3800 g terve tyttö”, valkotakkisen ääni
”Tulija” parkuu
keuhkoilla ja keholla
- se on ihmisen elämisen ehto.

Okrankeltainen kuu laskee Oulujärven taakse
kuin upoten kalaiseen veteen
Aurinkokello näyttää tämän hetkistä aikaa
- aikaa jota se on näyttänyt tuhansia vuosia.

Sirkka Lappalainen

peltoja autiotiloja
maitolaiturit ja puhelinlangat ovat hävinneet

(Tarjaleena Kinnunen)

Lapsuuden viaton kysymys
missä olitte
lietteellä
vastasi veljeni usein
se oli kulunut sana
ilman sen kummempaa merkitystä
vasta aikuisena tajusin
kun seisoin vihdoin rotkon reunalla
männikkötörmät olivat pelottavan jyrkät
ja alhaalla musta joki
joka oli ryöpystä enää jäljellä

helatorstain ilta viipyili valoisana
muuttolinnut olivat palanneet
tiaisien laulu kaikui puusta puuhun ja
koivikko tuoksui
vesi tulvehti niittyjen reunoilla
kristallinkirkas järvi lainehti tyytyväisenä

talonpojat aikoivat lapioida ojaa
lisää viljelymaata ja vähemmän tulvia
vedenpintaa oli laskettava
petollinen vesi alkoi lirstä
pehmeä harju syöpyi
vähitellen enemmän vettä
aina vain enemmän
kevättulvat lisäksi
lopuksi valtava jyminä
männyt kuin tulitikkuja
syöksyvä vesi teki rotkon
kalat ja veneet jäivät kuivalle maalle
saunat mylly ja tervatynnyrit hajosivat
jopa tervahautakin kohosi

virta kuljetti
sora hiekkaa kiviä puita ja joenpenkereitä
jäljelle jäi vain upottava liete

maantie mutkittelee
peltoja autiotiloja
maitolaiturit ja puhelinlangat ovat hävinneet
asutun maatalon voikukkaniityllä
piikkilankojen takana
lehmät maiskuttavat ruohoa
korvat heiluvat häntä heilahtaa
heinäsirkka sirittää
aika tuntuu pysähtyvän
risukon suojiin vasemmalle
pakenee vanha jokuoma ilman vettä
näin melkein rantasipin tai västäräkin
oksalla värisyttämässä siipiään
musta vesi pyörteilee
ja käki kukkuu selvästi

uusi reitti harhailee
kunnes yhtyy kymmenen kilometrin päässä
vanhaan ja turvalliseen uomaan
musta joki ei katoa
valkoisella hiekkakummulla on kivi
peltimerkissä kaiverretut tiedot
rannalla entinen vedenpinnan merkki
neljätoista metriä alempana
iso järvi on poissa
nykyinen männikkö ympärillä
on muinaista siikojen haukien ja ahventen valtakuntaa
entisaikojen saaret ovat nykyisiä mäennyppylöitä
ihminen muuttaa maisemaa
tahtoen tai tahtomattaan

kuvittelen kuinka käräjillä
Härköset seisovat vakavina
lakit kädessä
sapattirikos ja jalkapuu ovat lähellä
mylly ja tervatynnyrit pitää korvata

loppujen loppuksi
viljelysmaata tuli lisää
ja järvimalmista taottiin viikatteita
myöhemmät sukupolvet ovat saaneet nauttia
auringosta ja uimisesta
valkoinen hiekka on lämmintä
ja pehmeää
olo on kuin Rivieralla.

Tarja-Leena Kinnunen

Läpi vuosien painon

Läpi vuosien painon,
ohi ikkunattomien talojen,
me kuljemme.
Raskaasti kaatuu kulottunut ruoho,
jota menneet henget ovat polkeneet.
Ei meitä tiedosteta.
Olemme vieraita, tuntemattomin askelin,
sokeiden silmien hämärässä maisemassa.

Ylväästi lahoaa talo,
pudottanut jo laipionsa romahtaneen uunin päälle.
Mitäpä meille sen onni tai onnettomuus.
Ihmiset jo itkeneet itkunsa siinä, sen raunioilla.
Ja pölyisen kaapin karkeilla hyllyillä
vielä lautasten tarkoituksettomuus,
meille vieras, tuntemattomien käsien kosketus,
kaapista pöydälle, pöydästä pankon reunalle -

Separaattori, ehkä viimeiseksi jäävä,
pulteistaan kiinni seinässä alustassaan,
hyrisee kuulumatonta virttään
mustikin ja mansikin ynisevästä aikakaudesta.

Vanhan talon surullinen kuolema,
kun ”sylvi ja iikka” muuttivat kauas – kenties kuolleet? -
tai muuttuneet lapsiksi jälleen.
Nyt vain henkien tanssi, äänetön liikehdintä
metsittyneessä pihapiirissä, navetalta pirttiin,
pirtistä peräkamariin,
ajasta ajan taakse.

Marjatta Nyysönen

Konstantinopoli

Konstantinopoli on tuhottu
kauan sitten
    meluisat barbaarit ovat sen vallanneet
ja häväisseet

    uskollisuudestani Sinuun en
luovu
    Sinä lahjoitit minulle Jumalan elämän kaipuun
näen Kristuksen tähden houkan Kaikkien Elävien maan kirkon
edustalla

    Sinä kaupunkien kuningatar kuiskit minulle
kuin rantaan
käyvä vaimea tuhatvuotinen aalto

    Kevään ensimmäiset kukat
lohduttavat
ikävääni Sinuun

Jarmo Hakkarainen

Hiekka rapisee renkaan alla
lähellä laiduntaa karjaa
vastamäessä hengähdän
ylhäältä näen koko kylän

lähellä laiduntaa karjaa
tien vierellä valkeita palloja
ylhäältä näen koko kylän
sanko kolisee ohjaustangossa

tien vierellä valkeita palloja
hiljainen kosken kohina
sanko kolisee ohjaustangossa
erotan jo keltaista seinää

hiljainen kosken kohina
vastamäessä hengähdän
erotan jo keltaista seinää
hiekkä rapisee renkaan alla

Mirja Kananen

Saatan kokea voimallisen sielun liikkeen itsessäni.
Sitä on vaikea selittää toiselle. Se vain tulee jostain
ja jälleen häviää johonkin.

(Jouko Siivola)

Keskusteluja erakon kanssa

Olin ennen joulua tavannut Kainuussa elävän erakon tai ainakin miehen, joka enimmältään eli yksikseen karttaen ihmisten seuraa. Lähimmäisiään hän tapasi vain asioidessaan muutaman kerran vuodessa kyläkaupassa, pankissa tai verovirastossa. Hän oli tehnyt minuun vaikutuksen suorapuheisuudellaan, rehellisyydellään ja luonnon kunioitukseen perustuvalla asenteellaan. Hän eli pienessä tuvassaan kalaisan järven rannalla. Tuvan ympärillä oli muutama rakennus: sauna, varasto ja liiteri. Lisäksi hänellä oli maakellari, mihin hän taltioi syksyllä suolakalaa, sieniä, marjoja ja perunaa. Kyläkaupasta hän osti tarpeellisia tavaroita kuten kahvia, suolaa, jauhoja ja joskus kalastustarvikkeita kuten koukkuja ja siimaa. Hän eli miltei omavaraistaloutta, mikä on nykyään varsin harvinaista jopa Kainuussa. Samanlaista elämäntapaa näkee vielä noudatettavan Vienan Karjalassa.

Viime käynnilläni olimme sopineet, että tulisin uudelleen joulun jälkeen ja hän kertoisi, mitä hän ajattelee elämästään kaukana sivilisaatiosta, ”piilossa” luonnon rauhassa ja mitä se hänelle antaa.

- Olet ollut täällä metsien keskellä jo vuosia etkä ole tainnut kyllästyä elämäntapaasi vai kuinka?

- No en oikeastaan. Sinä ja ihmiset yleensäkin siellä maalikylissä ajattelette, että elämä täällä eristyksissä on pitemmän päälle tymeää ja ikävää tai että se johtaa vähitellen henkisen terveyden järkkymiseen ja vääristyneeseen suhtautumiseen kanssaihmiisiin. Sanoisin, että luonto itsessään on niin monimuotoinen, että näin ei tapahdu. En ainakaan itse koe niin. Erityisesti keväällä ja kesällä luonto suorastaan kutsuu sitä tarkkailevan ihmisen seuraamaan siinä ilmenevää monien ilmiöiden kirjoa. Ajattele vaikkapa muuttolintujen paluuta pesäpaikoilleen, kilpailua reviiireistä, poikasten syntyä ja emojen taistelua pesärauhaa vaanivia lajitovereita tai muita eläimiä vastaan. Samoin luonnon suorastaan räjähdysmäinen toipuminen pitkän pimeän talven jälkeen on minusta aina sykhdyttävä elämys. Myös kesän valoisuus talven synkkyyden jälkeen on aivan ainutlaatuista. Kesän muuttuminen syksyn hämäräksi, ruskan värit puissa ja suolla ja muutos vähitellen talven pimeydeksi, tykkylumi puissa ja pakkasen hopeoimat puiden oksat saavat mielen surulliseksi, mutta sekin vaikuttaa sielua ravistelevasti antaen tunteen suuremmasta, mikä ohjaa luontoa ja sen tapahtumia vääjäämättä. Kun istun saunan jälkeen penkillä rannassa ja katson vaikkapa sorsapoikueen menoa järven selällä emon ohjatessa poikasia niiden etsiessä ruokaa, saatan kokea voimallisen sielun liikkeen itsessäni.

- Sitä on vaikea selittää toiselle. Se vain tulee jostain ja jälleen häviää johonkin.
- Koetko nämä elämykset jumalallisina. Ovatko ne sinulle suorastaan uskonnollisia kokemuksia?
  - Niinkin voidaan sanoa, vaikka nämä varsinaiset uskonnollisiksi katsottavat elämykset tulevatkin usein aivan yllättäen. On hyvin vaikea sanoa liittyvätkö ne johonkin tietyn tyyppiseen kokemukseen. Uskoisin, että siinä tilanteessa koko sieluni on herkistynyt ottamaan vastaan kyseisiä uskonnollistyyppisiä elämyksiä. Ne tulevat kuitenkin äkisti enkä katso voivani mitenkään hallita milloin ja miten ne tulevat. Eikä niin tarvitsekaan olla, sillä nämä elämykset ovat numinoottisia, jumalallisia, eivätkä siten ihmisen hallittavissa.
  - Huomaan, että olet jonkinlaisen luontomystiikan pauloissa, jos niin voisi sanoa. Onko tämä mielestäsi riittävä syy jättää elämästäsi pois se, mikä meitä useimpia ihmisiä vetää puoleensa eli valmistuminen tiettyyn ammattiin, hakeutuminen vastakkaisen sukupuolen seuraan, perheen perustaminen ja tähän viitekehukseen paneutuminen?
  - Tietysti tätäkin olen miettinyt, mutta kuten muistat varmaan: avioliittoni meni täysin mönkään enkä jostain syystä halunnut hakeutua uuteen naisuhteeseen. Siinä yhteydessä, ollessani ensi kertaa pitemmän aikaa täällä isäni entisessä metsästysmajassa, koin tämän luonnonrauhan ja yleensäkin oleskelun täällä niin rauhoittavana ja ”sieluni haavoja voitelevana”, että en halunnut enää alistua niihin mahdollisiin pettymyksiin, joita uudet ihmissuhteet voisivat tuoda. Sinä sanot tätä varmaan raukkamaisuudeksi, mutta se oli valintani.
  - En nyt sanoisi sinua pelkuriksi sen tähden, sillä vaatiihan tämäkin valitsemasi elämäntapa rohkeutta ja peräänantamattomuutta sekä ennen kaikkea kykyä nähdä luonnossa se, mitä sinä olet nähnyt.
  - Uskoisin, että aika moni ihminen näkisi saman minkä minä, jos hänellä vain olisi aikaa pysähtyä seuraamaan luontoa, mutta länsimainen elämäntapa on nykyään niin hektistä, että siihen ei taida mahdollisuutta oikein olla. Uskoakseni monet ns. luonnonkansat omaavat tämän kyvyn ja sen tähden heidän on niin vaikeata monasti omaksua länsimainen luonnosta vieraantunut elämäntapa. Sitten he yrittävät usein paeta sitä alkoholin tuomaan hetkelliseen helpotukseen, mutta sehän on kuin joutuisi ojasta allikkoon.
  - Näetkö sitten, että meidän länsimainen elämäntapamme aliarvioidessaan luonnon vaikutusta ihmiseen ja elämään yleensä on johtanut ja johtaa meidät vaikeaan kriisiin.
  - Nimenomaan! Sehän on mielestäni ihan selvä asia. Ihmislaji on kehittynyt vuosituhansien aikana lähinnä keräilijä-metsästäjäksi. Tämä elämäntapa

pa on maanviljelyksen keksimisen myötä jäänyt taka-alalle. Se ei kuitenkaan mielestäni ole perussyy ongelmiimme vaan luonon kunnioituksen väheneminen ja yleinen henkisten ja hengellisten arvojen väheksyntä ovat johtaneet meidät vieraantuneeseen tilaan, sillä meillä ei ole enää käsitystä mistä tulemme ja mihin olemme menossa. Tästä kumpuavat monenlaiset luonnottomuudet kuten huumeiden yletön käyttö, liikasyöminen, monet seksuaaliset vääristymät kuten pedofilia ja yleinen välinpitämättömyys köyhyydessä ja kurjuudessa eläviä lähimmäisiämme kohtaan. Ajattele, että esim. Meksikon hallitus on käynyt ainakin kymmenen vuotta sotaa huumekartelleja vastaan. Tässä sodassa on kuollut tuhansia ihmisiä, mutta voittajasta ei vielääkään ole varmuutta. Eikö se juuri viittaa siihen, että jotain mätää on länsimaisissa yhteisöissä, sillä eihän huumesotia käytäisi, jos huumeiden massiivista käyttöä ei olisi, eikö vaan? Tämä kaikki on osaltaan ollut vaikuttamassa siihen, että en tunne mitään palavaa halua palata ns. länsimaisen sivilisaation pariin.

Vaikenimme molemmat ja jäimme hetkeksi mietteisiimme. En pysynyt oikeastaan sanomaan mitään vasta-argumenttia erakon vuodatukseen vaan juutuani kahvin loppuun sanoin, että minun on aika lähteä. Niin teinkin, mutta kävellessäni kinttupolkua pitkin metsäautotien päässä olevalle autolleni totesin ymmärtäväni viime kertaista paljon paremmin erakon perusteluja siitä, miksi hän piti omaa elämäntapaansa nimenomaan hänelle sopivana ja samalla totesin itsekseni, että hänen arvionsa länsimaisen sivilisaation tilasta ei valitettavasti ollut mitenkään väärä.

Jouko Siivola

Ajatuksissani olen Hercules Poirot

Ovat ne iloisesti elossa,
armaat aivosoluni,
ne harmaat ja hautuneet,
toimivat ja tuumaavat.

Armaat aivosoluni
aamuisin vallattomimmil-
laan
toimivat ja tuumaavat
minun pääni menoksi.

Aamuisin vallattomim-
millaan
niitä ei voi toppuutella,
minun pääni menoksi
tulevaisuuteni tuloksiksi.

Niitä ei voi toppuutella.
Ne harmaat ja hautuneet,
tulevaisuuteni tuloksiksi,
ovat niin iloisesti elossa.

Tarja Kerttula

Tuntuu kuitenkin,
kuin täällä eläisi kaikki

(Marjatta Nyysönen)

Juurien jäljillä

On jälleen syysretken aika. Astelemme sisareni kanssa tutulle tielle, joka johtaa pihaan. Korkea veräjä on poissa, vain mielikuvissamme näemme sen. Piha ei edusta enää taloa, vaan kaukaista, mennyttä aikaa. Taloa ei enää ole. Ei edes valokuvaa talosta, jossa mummi ja ukki ovat asuneet lastensa kanssa. Muistikuvissamme talo on kuitenkin.

Astumme esi-isiemme maalle. Tuntuu juhlalliselta ja etuoikeutetulta kävellä täällä. Maa ei ole enää sukumme. Kauan sitten se myytiin pois. Tuntuu kuitenkin, kuin täällä eläisi kaikki. Kuin sisäisenä näkynä näen ukkini, lyhyen, vantteran miehen, toimittavan askareitaan. Hän piti kyläkauppaa, jossa myi tärkeimpiä arjessa tarvittavia tarvikkeita. Ukki kuoli paljon ennen syntymäämme.

Mummini pienenä ja ennenaikaisesti vanhentuneena, näen hämmentävän lieден ääressä puuropataa. Hänkin lähti ennen syntymäämme tästä maailmasta. Isovanhempamme olivat syvästi uskonnollisia, ja talossa oli usein seuroja, joita matkasaarnaajat pitivät.

Äitini näen saporopäisenä tyttösenä leikkivän pihalla vuokralaisen tyttären kanssa. Talossa oli kolme huonetta, joissa yhdessä asui vuokralla pieni perhe. Talo oli matalahko ja siinä oli kaksi ulko-ovea. Kolme lasta, yksi heistä äitimme, sai elää aikuisiksi. Äitini syntyi nuorimmaksi lapseksi. Neljä nuorempaa sisarusta olivat kuolleet jo pieninä erilaisiin sairauksiin, joihin ei silloin ollut parannuskeinoja. Talon takana oli haavikko. Syksyisin se pudotti monissa väreissä hehkuvat lehensä, joita kertyi suuret kasat. Koko maisema henkii mennyttä. Polku, joka johtaa rantaan, vattupehkot, niityt, jotka ovat pitäneet pintansa.

Äitini kertoi pitkistä heinäajan päivistä, kun suurin osa perheestä oli viikon kaukaisella jokivarren niityllä, ja hän odotti heitä kotiin tulevaksi. Täällä ovat juuret. Sitä tunnetta ei voi viedä mikään. Näen tämän aina aikana, kun sukumme on asunut täällä. Äitini elänyt lapsuutensa ja nuoruutensa.

Ihminen, jolla on juuret, on turvassa. Ja sitä turvaa ja lämpöä haemme täältä joka kesä. Olemme kuin pyhiinvaeltajia, käymme rannassa saakka. Löydämme polun varrelta kypsiä mesimarjoja, suuria ja makeita. Sauna sijajsi lähellä olevan puron varrella. Voimme vain kuvitella, missä oli navettarakennus, aitta ja riihi. Rannassa on ollut viime vuosisadalla riihi, jossa isäni äiti on pikkutyttönenä asunut. Sen riihen pohjakin on jo hävinnyt.

Kaukaisena tuulahduksena voimme mielikuvissamme haistaa vasta paistetun ohrarieskan lämpimän, voittamattoman tuoksun. Kannamme sielussamme tätä maisemaa, tietä, joka johtaa pihaan, rantapolkua, etäistä maisemaa järven toisella rannalla. Luonto sulkee turvalliseen syleilyynsä menneisyyden muistot. Mikään ei koskaan katoa. Se muuttuu vain näkymättömäksi.

Minuuden maisemiin ja sielun saarekkeille

Sytytän kynttilät sukuhaudalla
edesmenneille läheisille.
Tunnen vahvat juureni
minuudessa,
sisälläni sielun saarekkeilla.

Sielun saarekkeet
kätkevät menneisyyden,
sukupolvien vuosikymmeninä
kasvun ja kehityksen,
tehdyt työt ja saavutukset
sisääistyvät minuuteeni
ja sielun saarekkeille.

Kuuntelen sisintäni,
soittaako sirkat,
virittelleekö velhot verkkojaan
kannattelemaan kulisseja
kateuden kallioilla.

Marja Leskinen

Lähennän kuvaa
musta joki
sitten pieni piste
palanen suvun nimeä

pihapiiri erottuu yhä neliönmuotoisena
en pääse enää alemmas
on vain varjoja
ja suuri pilvi joka on nähnyt kaiken

sanovat ettei paikkaa enää ole
että se on tehty kokonaan pelloksi
kuvittelen viljelysten ympärille kerätyt kivet
ehkä multa on jäänyt jotain
palanen tuvan uunin tiiltä
kiukaan mustunut kivi
veräjän palanen tai padan ripa

talollisen tyttö rakastui mieheen
jolla ei ollut mitään
osaavat kädet tekivät torpan
pyydystivät jäniksen, teeren ehkä hirven
ja musta joki kaarteli jossain
peltojen takana
antoi kalan silloin kun halusi
sitten loittoni

valkoinen hiekka
kasvatti laiskasti oraita
siinä missä ennen oli kalaisa muinainen järvi
maisemaan kuului nyt viikatteen huiske
mehiläisen surina voikukissa
savusaunan ja tuoreen heinän tuoksu

murtuvat jäkälät ja naavaiset puut
aukeavan veräjän kitinä
tuulen säestämä hiljaisuus

iltatummat kuuset
virkkoivat harvoin mitään
eivät kielotkaan mustan joen rannassa
kilstelleet kellojaan
mutta syksyn tullen
haapa lauloi kuuluvammin
sen lehdet viipyivät vielä silloin
kun muut olivat jo lentäneet

sukupolvi vaihtui
nuori miniä synnytti poikia
lopulta tuli kaivattu tyttö
hento ja kalpeaihoinen
musiikkia oli tytön heleä ääni
poikien joukossa
koulutie sai uudet kengän jäljet
kunnes tuli petollinen kevät
ja kuume
joka vei taivaaseen

eivät saaneet taksvärkkejä maksettua
sotainvalidi ja raskaana oleva vaimo
oli lähdettävä pois
omaa ei ollut juuri muuta
kuin kädet ja vaatteet
lähitalosta löytyi tyhjä kamari
sinne syntyi jälleen poika
kesäkuun lapsi

haaveet toteutuivat
pieni maapalanen
huojuvia hirsiiä täynnä
ja lisää ostettiin
tehtiin talo peltoja ja navetta
savusaunan puut kannettiin
yksitellen vaaran laelta
tuli kokonainen tila
ulpukkalammen rannalle
ja lopulta kukkamekkoinen tyttö
seitsemän veljeksensä sekaan
ja musta joki kaarteli jälleen jossain
peltojen takana
antoi kalan silloin kun halusi
sitten loittoni.

Tarja-Leena Kinnunen

Synnyinseutuni (Säräsniemi), Vaala

Maisemat lapsuuteni, siellä soudatti kehto;
Vaalan Veneheitto, jossa lapsuuteni vietin
jotta mikähähän lienee ihmispololla elinehto?
Tuon sorttisia asioita itsekseni illoin mietin.

Jo koulupoikana piti ruveta hevostmieheksi
kun meillä lehmiä, sikoja, lampaista, navetta.
Tekemään työtä siinä oppi; ei ollut paheeksi.
Hepalle, Hilppa-tammallekin ruuaksi apetta.

Heiniä kesällä niitin, ajoin ne pellolta latoon.
Aurinkoisia päivät olivat, hyviä heinäpoudat,
vaikuttaen aurinkokin saatuun heinäsattoon.
Tuolloin aurinko oli sulattanut talven roudat.

Talvella Hilpalla ajoin heiniä pellolta ladosta
navetan vintille ”akoille”, he lehmille antaa,
eikä nyt puhuta sanaakaan pahasta kadosta.
Kasvaen pellot; niille levitetään karjanlantaa.

Veneheitto Vaalan oli alunperin Säräsniemi
silloinen kunta ja kylä Veneheitto lapsuuteni,
jossa leikit leikittiin, juoksut juostiin, mä pieni
pojankloppi kodissani Pulkkinen; elämä eteni.

Pentti Mankinen

Motto: Mielenpuutarha
Kun arkitodellisuus loppuu, alkaa mielenpuutarha.
Siellä vertauskuvat ja värit ovat sisältönä näkijällensä ja
totuus on totta niin kauan kunnes se paljastuu.

(Esko Ikonen)

Muisto

On minulla muisto sinusta
hämärän takaa:
kasvot liki rantaa,
huulet punehtuneet huulillani,
otsakiehkura sormien välissä,
revontulikruunu yllä
ja toiveiden taivas avoin.

Vaan railo rajaksi rakentui,
taivaan kruunu sammui.
mutta vielä ennen unta
on muisto sinusta hämärän takaa.

Esko Ikonen

Sanoja merestä

Haluan ammentaa merestä
kauniita sanoja
ja tarjota sinulle niitä
aurinkomaljasta,
jotta voisit tuntea onnellisuuden
kasvavan jokaisesta pisarasta,
ja voisit kuljettaa niitä edelleen
vuorille ylös pilviin,
josta ne sataisivat jokaiselle
janoiselle, täyttymykseksi
rakkauden olemassa olosta.

Esko Ikonen

On kulunut aikaa

On kulunut aikaa siitä,
kun poimin kissankellon huulilleni
ja sinä olit siinä.
Se kissankello on yhä kädessäni.

On kulunut aikaa siitä,
kun join purosta vettä,
näin kuvasi vedessä alastomana
ja siitä vedestä on vielä pisara kielelläni.

On kulunut aikaa siitä,
kun katsoin kosken kuohuja
rannalta iättömältä,
näin kasvosi hunnutetut kosken yllä
ja siitä hunnusta on vielä kyyneleet poskillani.

Esko Ikonen

Onnen etsijä

Kadonnutta onneaan etsien
mies vuorelle kapuaa
onko kadonnut onneni siellä

Pyhä mies nyt juuri
huipulta laskeutuu
laamannin selässä ratsastaa

Hoi pyhä mies, näitkö
oliko kadonnut onneni siellä
Hän Pyhälle miehelle huikkaa

En nähnyt onneasi siellä
on siellä vain kylmyys
läpi tunkeva viima

Ei onnesi voi olla siellä
mene takaisin laaksoon
ehkä onnesi löydät sä sieltä

Kalle Korhonen

Laella

Tunturi tuulettaa silmät korvaa menneet

tarpeeton pyyhkiytyy avaruudeksi
pää päätyy tyhjilleen

vaara on
puhdas tila
levon tuulla
hiljaisuutta minussa.

Tarja Kerttula

Yläilmojen halki

riehakkaat sattumat
riepottelevat minua
kohti seitsemänsiä taivaita
saavat huutamaan
hallelujasti

totisesti
olen elossa
ja nauran hetket
hurmoksiin

Tarja Kerttula

Maailman menossa
turhuuksia mittaamaton määrä,
vain vähän välittämistä,
toisen ymmärtämistä.

Onneksi oikea ystävä
ymmärtää,
kuuntelee,
rohkaisee
ja hyväksyy.

Marja Leskinen

Kun suvi saapuu taas meille
lentää muuttolintujen parvet

(Kalle Korhonen)

Kesästä kesään

Kun suvi saapuu meille
ei kukaan tähdistä laula
sydän sykkii vain syksyllä niille
    kun vilja kypsyy
kuun sirppi kun leikkaa viljaa

Talvella yöt pimenevät
selkenee tähtien kirkkaus
Voin silloin katsella niitä
    ja miettiä
onko elämää siellä

Kun suvi saapuu taas meille
lentää muuttolintujen parvet
voin silloin kuunnella niitä
    ja miettiä
mitä ne livertävät minulle

Kalle Korhonen

Palaa pakkanen

Palaa pakkanen
Kirkastaa ajan olon
Puree pimeään
illan hännästä puolet
Laskee valon vapauteen

Tarja Kerttula

Oulujärvi

Meillä on järviä tuhansin
ja Oulujärvi kuin meri.
Kun sen laineilla soutelen,
tunnen sen lumouksen.

Hohtavat rantahietikot
aamulla auringossa,
hämärän tullen kuiskivat
sinisorsat kaislikossa.

Joinakin suven hetkinä
vesi ei värähdäkään,
kun taas syksyn myrskyillä
Ärjänselällä hyökyää.

Meillä on järviä tuhansia
ja Oulujärvi kuin meri.
Kun sen laineilla soutelen,
tunnen sen lumouksen.

Pirjo Virkkunen

**Kainuun Kirjailijat runojen äärellä myös
6.7.2014 klo 10.00 Kaukametsän opistolla.**

Tervetuloa Runoviikon tilaisuuteen!

